

جغرافیا و روابط انسانی، بهار ۱۴۰۱، دوره ۴، شماره ۴، صص ۳۶۵-۳۳۹

چالش های شهر خلاق از نظر منظر شهرداری پاوه

نامدار آزادی زاده^۱، گونا مهردانش^{۲*}

رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری (آمایش شهری)، دانشگاه پیام نور پاوه

gonamehrdanesh@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۰۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۱۹

چکیده:

یکی از متغیرهای تأثیرگذار در بهبود عملکرد و حیات شهرها چالش شهر خلاق شهر پاوه خلاقیت آن برای توسعه شهری است. از میان این عوامل رهبری یکی از مهم ترین آنهاست. هدف این مقاله بررسی چالش شهر پاوه منظر شهرداری خلاق با خلاقیت شهری می باشد. این تحقیق نشان می دهد که شهر خلاق یکی از عوامل تأثیرگذار و مهم در شکل گیری شهرها و استفاده از نخبگان در زمینه های مختلف و شهروندان را به سمت خلاقیت در زمینه صنایع دستی و هنری معماری و فرهنگی است. در واقع رابطه شهرداری و رابطه منظر شهر خلاق با متغیرهای تفکر خلاق، خلاقیت محیط های شهری، برنامه ریزی شهری خلاق و حمایت از ایده های نو و خلاق بررسی می گردد و نقش مثبت آن را در قالب مدل ارتباط چالش شهر خلاق با نوآوری و خلاقیت شهری را به بحث می گذارد. همچنین اهمیت و ضرورت برنامه ریزی جایگاه شهر خلاق از منظر شهرداری و شهردار شهر مدیران و از منظر کشورهای توسعه یافته جوامع بررسی و بر اهمیت آن در برقراری شهر خلاق می گردد و نیز نقش چالش های برنامه ریزی شهری خلاق و مدیریت شهری و اثرات نبود سیاست گذاران و مدیران خلاق پویا و نوآور در سازمان ها و نیز عدم هماهنگی و انسجام در برنامه ریزی های مربوط به حوزه شهری بررسی می گردد و بر اهمیت یکپارچه سازی و هماهنگی در مقام حکمروایی شهری خلاق تأکید می گردد. در این تحقیق از روش کتابخانه ای جهت جمع آوری توصیفی - تحلیلی به بررسی چالش شهر خلاق پاوه و اهمیت برنامه ریزی و مدیریت شهرداری برای به وجود آمدن شهر خلاق در بروز زمینه شهر خلاق پویا منظر شهرداری پرداخته شده است.

واژگان کلیدی: شهر خلاق، چالش شهری، منظر شهری، شهرداری پاوه

مقدمه :

ایده های شهر خلاق در دوران مختلف باعث جلب توجه به سمت توسعه پایدار گردشگری در شهر ها و کشور ها شده است. و تلاش در زمینه موفقیت های خلاقیت یک شهر خلاق گامی موثر در زمینه هویت بخشی به کلانشهر ها و شهرهای کوچک میانی در عرضه بین المللی و جود تمایز شهر های خلاق با دیگر شهرها می باشد شهر خلاق مکانی برای رشد و نمود خلاقیت است ، شهر خلاق منزلی برای خلاقیت هنری ، نوآوری های علمی و فناورانه و صدای فرهنگ های رو به رشد است .شهری که همه پتانسیل های خلاق خود را جامعه عمل می پوشاند و پرچم دار فعالیت های فرهنگی و توسعه ای است. شهر خلاق یک شهر نیرومند از لحاظ یادگیری فرهنگی و بین فرهنگی است . در این شهر ، هر شهروند به استفاده از ظرفیت های علمی ، فنی ، هنری و فرهنگی خود، اطمینان خاطر دارد(ابراهیمی ، ۱۳۸۷) .

عواملی که در یک شهر یا جامعه انگیزه ای برای ابتکار ایجاد می کنند پیچیده هستند.روشن تر از هر چیز ، در محیط جهانی امروز فشار بر روی نوسازی اقتصادی منجر به نوآوری می شود . چنین نوسازی دربردارنده تعریف " نیچه " در اقتصاد جهانی جدید ، بر مبنای دارای های محلی متمایز نظیر محل ، جغرافیا ، فرهنگ ، مهارت ها و دانش است . ایجاد الگوی نیچه به طور معمول نیازمند رویکردی چند وجهی است :حفظ و جذب شهروندان ، سرمایه گذاری ها و مشاغل سیال ، بهبود " کیفیت مکان " از طریق سرمایه گذاری در زیر ساخت ها و تسهیلات (اغلب با تمرکز در برخی محلات یا نواحی فرسوده) و ساخت هویت و غرور محلی از طریق " مارک زدن " یا بازاریابی مکان (Nancy Duxbury ,۲۰۰۴) .

همکاری همه سیاست های اجتماعی در زندگی فعال شهری نه تنها برای دست یابی به اجتماعی بلکه برای برطرف کردن موانع قدرت خلاقیت شهروندان در مقیاس وسیع نیاز است. در مجموع هر فشاری برای دست یابی به خلاقیت شهری در نبود توجه ویژه نسبت به همراهی و اظهار تمایل در جامعه شهری (پذیرش و مشارکت اجتماعی)به طور کلی محکوم به ناتمام ماندن است (Sawyer.j.2006).

هنر در شهر

مواجه مردم با هنر در خیابان های شهر صرفنظر از میزان شناخت و آشنایی آنها بسیار مهم است، باید میان بیان هنری و جماعتی که به دریافت چنین بیانی عادت نداشته اند، مواجه ای ایجاد شود؛ مهمتر از آن خارج شدن هنرمندان از محیط بسته ی گالری هاست تا فرصت داشته باشند با فضای زندگی روزمره و عکس العمل های مردم مواجه شوند. طبیعی است با این طرز فکر راه همکاری های گوناگون باز شده و فعالیت شهرسازان

¹ -Inter-cultural

معماران و نقاشان و... امکانپذیر می شود. آثار هنری در مقیاس شهری در غنی سازی سیمای شهری و خوانایی آن نقش دارند؛ هرچند تعداد آثار هنری در مقیاس شهری بسیار کم است، باز برخی از ساخت و سازها با توجه به این موضوع توانسته اند جداره یکنواخت و ساده را شهری را به یک تابلوی هنری تبدیل کنند

بیان مساله:

طبق آمار سازمان ملل متحد بیش از نیمی از جمعیت دنیا در شهرها زندگی می کنند و شهرهای بزرگ به محل رویارویی فرهنگ و تمدن های مختلف بدل گشته اند، پیشرفت تکنولوژی و اتقاء سطح ارتباطات، امکان جابجایی راحت تر به فواصل دور و تمایل هرچه بیشتر مردم به استفاده از شرایط زندگی در شهرها سبب شده که سیل عظیمی از جمعیت به شهرها مهاجرت کرده و در این مراکز اصلی فعالیت های اقتصادی و تجمع ثروت، مشغول به زندگی شوند. شهرها که باعث خلاق موسیقی و هنر و معماری و فرهنگ واحد بوده اند باعث شده جامعه خلاق باشند و با ایده خود مسیر خلاقیت را در شهر خود اجرا کنند یکی از این شهرهای خلاق موسیقی استان کردستان، شهر سنندج و بحث شهر پاوه پتانسیلهای زیادی دارد از شاعر و مراسم دف و فرهنگی واحد و صنایع دستی گیوه و میخک بافی، بنه بافی، ارغوان بافی و انواع غذاهای بومی محلی و کوهی از جنس طبیعت محصولات باغی از سیبچمانه گرفته تا لای لای مادران کی با بزرگ شدن بچه های خود کنار گهواره سرو ده اند شهر با طبیعت صدای خروشان آب و آبشار این در حالی است که با افزایش جمعیت در سطح محدوده شهرها، رشد چشم گیر مشکلات و معضلات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی همگام با مشکلات زیربنایی و زیر ساختی زندگی شهری را دچار چالش جدی نموده است و به طور کلی فراهم کردن زندگی خوب و دارای کیفیت بالا برای تمامی شهروندان در درون یک محیط شهری کار بسیار دشوار است و به طور معمول اجتماعاتی که نابرابری بسیاری در آنها مشاهده می شود پایدار نیستند. تغییر و بهبود این وضعیت، نیازمند پارادایمی جدید در نظام مدیریت کالبدی شهرهاست. پارادایمی که فارغ از نظریه های معمول و در سطحی فراتر از نیازهای اولیه انسانی بتواند شرایطی برای مردم و شهروندان ایجاد نماید تا ایشان برای پرداختن به مشکلات به ظاهر سخت شهری، قدرت تفکری، برنامه ریزی و عمل، با در نظر گرفتن فرصت ها را داشته باشند.

مفاهیم و دیدگاه ها و مبانی نظری

مفهوم خلاقیت :

خلاقیت سرمایه از نیروی انسانی توسط دانش و عقل بشری و نخبگان کشور، برای بدست آوردن نو آوری، توسعه پایدار، پیش بینی در زمینه های مختلف برای منع درآمد پایدار و اشتغال پایدار از طریق خلاقیت نقش مهمی دارد. تغییرات در ساخت ساز شهری در حال افزایش و رقابت روز افزون در شهرها نیازمند مدیران

شهری و تصمیم سازی دارد، که خلاق و خلاق تر باشند. این مفهوم پر کاربرد برای کسانی که اهل ایده و خلاقیت نو در زمینه شهری بر اساس اندیشه نو در مورد مسائل با انعطاف پذیری و آینده نگری می باشد انعطاف پذیری، نوآوری، خطر پذیری و رهبری را می توان از اصول خلاقیت بر شمرد. انعطاف پذیری برای توانایی دیدن چیزهای به صورت متفاوت و عمل به شکل مناسب دلالت دارد (قربانی، آبادی و طورانی ۱۳۹۲: ۶).

با توجه به دیدگاه جدیدی که نشأت گرفته از تفکرات چارلز لندری و ریچارد فلوریدا در اوایل دهه ۲۰۰۰ میلادی میباشد، به نظر میرسد که استفاده از خلاقیت و استعداد ساکنین، کسبه، مسئولین امور شهری و همه کسانی که نقشی در ایجاد فضاهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی شهرها دارند به عنوان افرادی که هم شکل دهنده و هم استفاده کننده از شهر خود میباشند، میتواند راهکار ارزشمندی برای تغییر وضعیت فعلی شهرهای امروزی گردد.

به عقیده نظریه پردازان در این زمینه، پیش از ساخت یک محیط خلاق، لازم است موانعی که بر سر راه آن قرار دارد، برداشته شود. یک ارتباط قوی بین برنامه ریزی - کالبدی و شهر خلاق وجود دارد و افراد خلاق نیاز به فضایی برای زندگی، کار الهام بخشی و نمایش کارهای خود دارند. یکی از کمبودهای اساسی که در شهرهای امروزی احساس می شود جای خالی فضاهایی برای جذب و نگاهداشت گروه های شهری خلاق می باشد. فضاهایی که در دو سو بتوانند هم، محلی برای بروز خلاقیت شهروندان بوده و هم به عنوان فضایی برای تعاملات و فعالیت های دانش محور و خلاقانه در شهر در جهت جذب افکار نو آورانه شهروندان نقش آفرینی نمایند. فضاهای یک شهر اعم از طبیعی و مصنوعی نیز، باعث برانگیختگی، انطباق و بیان خلاقیت ساکنین خود می شوند. اینگونه فضاهای خلاق باید امید بخش و توانمندساز باشد. زیرا خلاقیت نیازمند فضاهایی است که در آن بتوانند رشد و فعالیت، تفکر و نوآوری نمایند، تجمع و پرورش یابند و نهایتاً پیشرفت کنند (محمدی و مجیدفر ۱۳۸۹: ۱۸).

پیشینه شهر های خلاق

ادبیات شهر خلاق در دنیا به طور پیوسته در حال رشد است. بسیاری از محققان در این ادبیات نظری داشتند (geoforum, 2009: 701). جان راسکین و ویلیام موریس در تکوین نظریه شهر خلاق به مقابل اقتصاد های سودگرا، ایستادگی کردند و اقتصاد هنر را تاکید بر فعالیت های انسانی خلاق داشت مورد تاکید قرار دادند بر طبق نظر آنها، نه تنها آثار هنرمندان بلکه کالا های ارزشمند هم از جنبه کاربردی و هم از جنبه هنری مد نظر بود.

شهر خلاق :

اصطلاحات "شهر خلاق" (Landry, 2008:34) و "طبقه خلاق" (Florida, 2002:7). که نشان از اهمیت و جایگاه فرهنگ و هنر در بافت شهری است، خلاقیت در شهر باعث پیشرفت شهر از بن بست های مدیریتی و کالبدی و پیاده سازی دواصل مشارکت و کارآیی که شاخص های مهم در حکم روایی شهری هستند و همچنین با رئه ایده شهر خلاق برای مدیران، برنامه ریزان و شهرسازان باعث افق دید و تحلیل راهکار در مواجهه با مسائل شهر می شود توسط شهروندان خلاق و تفکرات در زمینه های مختلف باعث ظهور خلاقیت نو در محیط زندگی برای بهتر زندگی کردن. داشتن شهر خلاق آرزوی همه شهروندان در یک شهر که با ایده نو در اون شهر باعث ایجاد گسترش ایده با سایر شهرها می شود (رحیمی و دیگران ۱۳۹۲:۹)

در سال ۱۹۹۵، چارلز لاندری و فرانکو بیانچینی کتاب شهر خلاق (The Creative City) را به عنوان بیانیه روشن نظریه شهر خلاق منتشر کردند. ایده شهر خلاق پاسخی به مشکلات شهری در بحران بین المللی در جریان انتقال به اقتصاد جهانی و صنعتی بود. ایدئولوژی آنها در پی تغییر رویه برنامه ریزی سنتی (بر مبنای راه حل های کالبدی) به سوی ارتقای محیط های شهری و تقویت جو خلاقیت و «زیرساخت های نرم» از طریق همکاریهای جدید بود. در تعریف لاندری زیرساخت های نرم به چگونگی آشنایی و تبادل ایده ها بین مردم نظر دارد و زیر ساخت های لازم گونه ای از توسعه کالبدی و مکان سازی را تشویق می نماید که تقویت کننده ارتباطات بین مردم باشد. در راستای تبدیل شدن به شهری خلاق، لاندری و فرانکو بیانچینی حامی برنامه های شدند که اهم موضوعات آن به شرح زیر است.

- از بین رفتن موانع خلاقیت، موانعی که به دلیل سیستم پیچیده اداری (بوروکراسی) بدتر نیز شده اند،
- بازبینی عمیق موفقیت ها یا شکست های سازمانی،
- تشخیص کاتالیزورها مانند توانایی های خلاق افراد (به عنوان مثال مهاجران)
- تعادل بین جهانی شدن (Cosmopolitanism) و محلی گرایی،
- ارتقاء و توسعه فضا برای مردم و پروژه های خلاق،
- تفکر مجدد درباره مدیریت شهری.

در مثال هایی که از برنامه ریزی و حکمرانی شهر خلاق در اروپا آورده شده افزایش آگاهی در مورد مسائل محیطی و توسعه فضاهای سبز شهر و فراهم کردن مکان هایی برای مشارکت اجتماع را شامل می گردد. در راستای فراهم آوردن یک چارچوب ملموس تر برای عمل برای برنامه ریزان، لاندری در سال ۲۰۰۰ کتاب

«شهر خلاق، جعبه ابزاری برای نوآوران شهری» را چاپ نمود. ویرایش دوم این کتاب نیز در سال ۲۰۰۸ چاپ شد. در این اثر، لاندری راه‌هایی را برای تفکر و عمل خلاقانه در برنامه‌ریزی ارائه می‌دهد. این کتاب راه‌ها و روش‌هایی برای فکر خلاقانه، برنامه‌ریزی خلاقانه و عمل خلاقانه ارائه شده است. از دیدگاه وی شهر آینده شهری خواهد بود که به آموختن و درس گرفتن از یافته‌ها و موانع نیاز دارد. شهر خلاق یا شهر آینده که لاندری وضع می‌نماید واجد خصوصیات زیر می‌باشد:

- شهر خلاق به ترکیبی از زیرساخت‌های نرم و سخت احتیاج دارد،
 - شهر خلاق تقویت‌کننده ارتباطات بین مردم است،
 - شهر خلاق از سطح بالایی از امکانات و کیفیات برخوردار است،
 - شهر خلاق حامی «فضای سوم» است. فضای اول خانه، فضای دوم محیط کار و فضای سوم جانیست که مردم می‌توانند در آنجا می‌توانند با هم باشند، چنین فضاهایی احتمالاً ترکیبی از فضاهای آرام و مهیج هستند و در آن‌ها به فضاهای سبز و کیفیت زیبایی توجه خاصی شده است،
 - شهر خلاق به لحاظ تکنولوژی پیشرفته است،
 - شهر خلاق، حالت متعادلی بین جهانی شدن و حفظ ارزش‌های محلی می‌باشد،
 - شهر خلاق هم به متفکران و خلاقان پویا و هم به اجراکنندگان ایده‌ها نیاز دارد،
 - شهر خلاق به زیرساخت‌های هوشمند فرمال و غیر فرمال در سطح وسیع نیاز دارد،
 - شهر خلاق شهری باز می‌باشد که فضاهای مربوط به افراد و مردم غیر معمولی نیز امکان وجود و فعالیت دارند،
 - در شهر خلاق پیوند‌های قوی ارتباطی در خود شهر و بین شهر و جهان خارج تاسیس شده که این امر خود به توسعه فرهنگ کارگشایی و تاسیس و راه‌اندازی کمپانی‌ها کمک می‌نماید.
- از دیدگاه لاندری، پیش‌زمینه‌ها و معیارهایی برای یک شهر در راستای اینکه آن شهر حقیقتاً خلاق باشد نیاز است. از جمله آنها می‌توان محیط هیجان‌آور، امنیت، آزادی از مزاحمت و نگرانی را برشمرد. شهرها با برخی از این معیارها می‌توانند خلاق باشند، لیکن عملکرد آن‌ها در صورت وجود ۷ معیار زیر بهترین خواهد بود:
۱. کیفیت‌های شخصی،
 ۲. خواستن، اراده و رهبری،

۳. تنوعی از انسان ها و دسترسی به افراد مستعد و استعداد‌های مختلف (مهاجران و خارجی های مکمل داخلی ها)

۴. فرهنگ سازمانی

۵. هویت محلی (تاکید بر هویت فرهنگی و وجود تلرانس در صورت وجود فرهنگ های مختلف در شهر)

۶. فضا و امکانات شهری

۷. پویایی شبکه ای (Networking Dynamics).

ایده های فوق هر دو پاسخی به انتقال به اقتصاد بعد صنعتی می باشد. هر دو ایده از هم متمایز بوده لیکن می توانند در یک زمان هر دو درست باشند به عبارت دیگر یکدیگر را رد نمی کنند ایده فلوریدا حمایت کننده اقتصاد خلاق از طریق افزایش قدرت جذابیت یک مکان برای کشاندن طبقه خلاق به آن مکان به عنوان تولید کنندگان خلاقیت می باشد. لانداری در مورد راه های نوآوری در عمل برنامه ریزی و حکمرانی برای تشکیلات اجرایی یک ناحیه در راستای پرورش محیط های شهری زاینده فعالیت ها و همکاری های خلاق بحث می نماید. تئوری لانداری به دلیل محور قرار دادن کیفیت های مکان به عنوان قدرت جذابیت یک مکان از اهمیت خاصی برخوردار است..

در نتایج حاصل از پژوهش ریچارد فلوریدا و همکارانش در رابطه با مطالعاتی که بر روی گروه های هدف در پترزبورگ انجام شد، اعضای گروه های هدف، بیشترین تاکید را بر امکانات (Amenities) یکپارچه گذاشتند و فرصت های اقتصادی و سبک زندگی (Life style) را در انتخاب یک مکان، ضرورتا تکمیل کننده همدیگر می دیدند. در حقیقت از بعضی از لحاظ آن ها بر کیفیت تفریحات و محیط بیش از بازار کار در انتخاب مکان برای زندگی تاکید می کردند. اعضای گروه های هدف امکانات را به صورت موارد زیر تعریف می کردند:

- وجود تعداد زیادی از افراد جوان و فعال
- دسترسی زیادی به بازه وسیعی از فعالیت های فضای باز
- فعالیت های موسیقی پرشور یا بازه وسیعی از فرصت های موسیقی زنده
- وجود بازه وسیعی از تجربیات زندگی شبانه (Night-Life) شامل گزینه متعدد بدون الکل
- یک محیط سالم و تمیز وجود تعهد برای حفظ منابع طبیعی برای تفریح و لذت
- وجود سبک زندگی همساز با جوان (Youth-friendly) و حامی تنوع (Diversity)

علاوه بر این، بسیاری فقط می‌خواستند بدانند که آیا امکانات خاصی در اطراف به معنای علامتی از سرزندگی منطقه وجود دارد یا خیر؟ در حالی که شخصا ممکن بود از آن امکانات استفاده هم نمایند. اما امکاناتی که مطلوب کارگران خلاق می‌باشند متفاوت با امکانات سنتی (امکانات مورد نیاز اقتصاد صنعتی) است، اقتصاد صنعتی معمولا تمرکزش بر امکانات فرهنگی (مانند سمفونی، اپرا، تئاتر، باله و ...) و مواردی مانند رستوران های زنجیره ای در سطح ملی، مراکز تفریح شبانه ((Spots Night، فضاهای ورزشی بود.

شواهد رو به افزایشی وجود دارند که نشان می‌دهند با وجودی اینکه امکانات هنوز مهم هستند اما کم‌کم جای خود را به فعالیت‌های غیررسمی‌تر، باز، همه شمول و مشارکتی می‌دهند. کارگران خلاق بازه وسیعی از این چنین فعالیت‌هایی شامل امکانات و فعالیت های فضای باز (مانند قایق سواری، دوچرخه سواری و صخره نوردی) و سایر فعالیت های مربوط به سبک زندگی (مانند محل های اجرای موسیقی زنده و پرشور، رستوران های فضای باز، سوپر مارکت های ارگانیک، بارهای آبمیوه) می‌باشد.

کارگران خلاق در صنایع با تکنولوژی بالا معمولا دارای زمینه های قومیتی و نژادی مختلفی هستند و مکان هایی را ترجیح می‌دهند که این تنوع را بازتاباند. امکانات اقتصادی خلاق (امکانات فضای باز و امکانات مربوط به سبک زندگی) به خودی خود دارای اهمیت نمی‌باشند. بلکه علائم و شواهدی از یک محیط متنوع، حمایت کننده، همساز با جوانان و جوان پسند (youth-friendly) ارائه می‌دهند. اعضای گروههای هدف مکان هایی که به راحتی بتوانند با آن ها هماهنگ شوند و ساختار حمایت کننده ای از همکاران و دوستان را به وجود آورند را ترجیح می‌دهند. ریچارد فلوریدا بر رابطه مثبت بین خلاقیت تکنولوژیکی (با میزان نوآوری در منطقه و صنایع تکنولوژی اندازه گرفته می‌شود) و خلاقیت فرهنگی با شاخص بوهمین (Bohemian) اندازه گرفته می‌شود که آن نسبت منطقه ای از هنرمندان، موسیقیدان ها و تولیدکنندگان فرهنگی است، صحنه می‌گذارد. فلوریدا پیشنهاداتی را برای موفقیت در دوران خلاق ارائه می‌دهد:

- استفاده از پتانسیل انسانی هر شخص
- سرمایه گذاری در « زیرساخت خلاق » و آموزش
- ایجاد یک جامعه واقعا باز

مطالعات فلوریدا و همکاران نتایج زیر را در برداشت: به نظر می‌رسد که افراد مستعد و تلنت بیشتر جذب امکانات فرهنگی می‌گردند تا امکانات تفریحی یا اقلیم. البته ذکر این نکته مهم است که اعضای گروه های هدف تمایز مشخصی بین تفریحات فعال و پرشور فضای باز و ورزشهای دارای تماشاچی مانند بیس بال و فوتبال حرفه ای قائل بودند. آن ها مشخصا ابراز داشتند که جذب مکان هایی با سطح بالایی از تفریحات فعال فضای باز می‌گردند. تلنت بیشترین ارتباط و وابستگی را با شاخص تنوع دراد. افراد مستعد و تحصیلکرده جذب مکان هایی می‌گردند که از تنوع بالای دموگرافیک برخوردار باشند. دارای سطح بالایی از باز بودن و

موانع نسبتاً کم برای ورود باشند. در تجزیه و تحلیل بیشتر (بوسیله Path Analysis) بین متغیرهای گوناگون، فلوریدا سه نتیجه مشخص از مطالعاتش می‌گیرد:

۱. تلنت قویا با صنایع های- تکنولوژی ارتباط دارد.
۲. تنوع هم با تلنت و هم با صنایع های-تکنولوژیکی ارتباط دارد.
۳. تاثیرات متغیرهای دیگر، مانند جذابیت و یا میزان امکانات دیگر، ضعیف و منفی می‌باشند.

رشد استعدادها در جامعه با درآمد متوسط رابطه مستقیم و مثبتی دارد. بنابراین تنوع فقط یک هدف اجتماعی نیست، بلکه مستقیماً دارای مزایای اقتصادی نیز می‌باشد. درآمد همچنین با امکانات فرهنگی، جذابیت و ارزش های متوسط خانوادگی و صنایع تکنولوژیک ارتباط دارد. فلوریدا از بررسی های بیشتر چنین نتیجه می‌گیرد که تلنت و تکنولوژی بصورت مشترک بر زندگی مناطق خلاق تاثیر می‌گذارد.

چالش های اصلی شهر خلاق در پاره

-کسری در همه سطوح مدیریت به منظور خدمات رسانی به جوامع در حال رشد کمبود جدی سرمایه کار در این شرایط ناشی شده و سازمان فرهنگی هر اندازه ای آسیب پذیر هستند .

- نا توانی برای تامین پول کافی به منظور حفظ موسسات فرهنگی در سطح بین المللی ، نیازمند منابع بیشتری برای حمایت عملکرد روبه رشد آنها .

-منابع محدودی برای نگهداری از دارایی های فیزیکی و میراثی وجود دارد . امکاناتی که شهر مالک آن است و مواردی که روی آنها سرمایه گذاری کرده است . معمولاً در شرایط فیزیکی ضعیفی هستند . امکانات غیر انتفاعی که چه به طور مستقیم و غیر مستقیم مورد حمایت شهر پاره قرار گیرند ، با وقفه ی جدی نگهداری روبه رو هستند .

-شهرهای مرزی و با شرایط آب هوای مدیترانه ای با فرهنگ یکسان خود تنها مسیر کولبری قاچاق میشناسند در صورتی بهترین بتانسیل و اشتغال می توان با استفاده از وام کم بهره و طرح زود بازده حمایت از عملکرد رو به رشد آن می باشد

-منابع محدودی برای نگهداری از دارایی های فیزیکی و میراثی وجود دارد .امکانات که در شهر پاره وجود دارد مواردی که بروی سرمایه گذاری می باشد که شرایط فیزیکی ضعیفی که باعث امکانات غیر انتفاعی که به صورت مستقیم و غیر مستقیم مورد حمایت شهرهای دیگر قرارگیرد

- مطالعه میدانی در مورد شهر خطی پاوه به دلیل شهرهای مرکزی شهرستان می باشد بیشترین گردشگر وارد شهر شده باعث ترافیک شهری این شهر شده اند

- معرفی و اساس نامه ورود به اورامانات توسط جوامع محلی با هم خوانی منطقه برای جلوگیری از بی بند باری در جامعه نیازمند ظرفیت سازی به کار گیری افراد داوطلب و حفظ فرهنگ و آداب رسوم بین مهمان و میزبان .

منابع موزه به منظور توسعه یا اکتساب نمایشگاه و برنامه است که بر غنای فرهنگی و جوامع گوناگون اثر گذار است .

- نزدیک بودن در فاصله کمتر از یک روز برای دسترسی و هزینه پذیرش مراکز فعالیت های فرهنگی

- دسترسی جوامع محلی شهر های مذهبی نجارو هورامان فاصله کمتر از ۳ ساعت در کل اورامانات گردی در یک روز که ویژه گی های منحصر به فرد اورامانات و شهر پاوه شهر دانش و خلاق ، شهر معماری و فرهنگ خصائص ذیل ارائه می شود :

پیشینه تاریخی شهر پاوه ؛

طراحی و معماری سنتی با مصالح که در طبیعت منطقه هم خوانی دارند ؛

تامین نیازهای خدماتی مصرف کننده و تولید کننده ؛

ارتباط با سایر نقاط جهان از طریق اینترنت و فضای مجاری برای جذب و تبلیغ گردشگری

در شهرهای بزرگ جهان مانند نیویورک، برلین و شهرهای کوچک مانند آستین تگزاس و نیوکا سل توسعه اقتصادی و خلاق به یک اولویت راهبردی تبدیل شده است . در صورتی اولویت فقط برای ایجاد فرصت تولید و مصرف اشتغال نیست . بلکه فعالیت های خلاق و فرهنگی باعث افزایش زندگی و آرامش رفاه اجتماعی شهری می شود . و در کیفیت زندگی محلات شهری تاثیر به سزایی دارد . باعث توانمندی تفکر نوآورانه و حل مسئله در ساسر بخش های اقتصادی می شوند و به هویت شهر در مواجهه با رقابت فزاینده برای استعداد ها ، سرمایه گذاری و بازشناسی هویتی تشکیل می شوند . که خودش باعث رقابت برای استعداد ها و خلاق ، شهرها و مناطق وابسته به آن باید ویژه گی های خاصی داشته باشند که بتوان به شهر خلاق تبدیل شوند ، غیر از بسترخای (دانشگاه ها و ...) صنعت و ویژه صنایع با فن آوری برتر ، بسترهای اجتماعی و فرهنگی چون تنوع اجتماعی و فرهنگی و مطلوبیت محل زندگی و کیفیت زندگی و برابری اجتماعی و جایگاه مهمی برای خود اختصاص می دهند ریال علاوه بر جذب سرمایه های خلاق در یک شهر ، هنور و فرهنگ به عنوان شاخصی دیگر برای شهرها خلاق به شکار می آیند .

خاستگاه نظری شهر خلاق که اولین بار «دبو» در سال ۱۹۶۷ مبحثی به عنوان «شهر تماشایی یا شهر نمایش» مطرح کرده است. او برای بدست آوردن ایده های و تلفیق فضاهای، اقتصادی و فرهنگی انسانی - مباحث جدید در مورد فضاهای جدید، مجموعه های فرهنگی را به نمایش در آوردن محیط بصری در مادر شهرهای اصلی در سراسر جهان را به وجود آورد.

ریچارد فلوریدا در مورد شهرهای خلاق با اولین ایده خود در سال ۲۰۰۲ در اولین کتاب خود به عنوان کریتو کلس (Creative class). نوشته است و در سال ۲۰۰۵ کتاب دیگری منتشر کرده (رفیعیان ۱۳۸۹: ۱۲). در پژوهش طبقه خلاق در شهرها سکونت دارند از تنوع و، تساهل و تسامح چشمگیری برخوردار بوده و از نظر کیفیت محیط شهری و استاندارد های طراحی از سطح بالای برخوردار می باشند و باعث موفقیت اقتصادی یک شهر از نظر استراتژی های توسعه اقتصادی سنتی (مثل استخدامی سنتی صنعتی، توسعه صادرات، یا توسعه نیرو کار) استوار نیست؛ بیشتر استخدامی در زمینه جذب گروه استعداد و خلاق می باشد (اشتری حسن؛ ۱۳۹۱). بر این اساس خلاقیت نقش مهمی در جغرافیای توسعه اقتصادی یک شهر دارد از جمله شهر پاره از نظر نیرو انسانی و تحصیلات عالی دانشگاهی چه زن و چه مرد دارد که نیازمند مدیریت که بتوانند این خلاقیت به کار آفرینی و ایده های برتر کشوری تبدیل کنند با حمایت سرمایه داران بزرگ.

هفت زمینه در مورد اولویت شهر خلاق

که آیا شهر پاره جزء این اولویت ها می باشد با توجه به ثبت جهانی اورامانات آیا تعریف برای خلاقیت شهر پاره مطرح شده است

ادبیات: تعدادی از مولفه های شهرهای این دسته عبارتند از کمیت و کیفیت نشریات و انتشارات، طرح های آموزشی که بر ادبیات بومی یا خارجی در دروس دبستان تا آموزش عالی کار می کند، محیط شهری که در آن ادبیات در ام و اشعار، نقش واحدی را بازی میکنند و....

سینما: شهرهای که از ویژگی های همچون دارای زیر ساخت های سینمایی، زمینه تاریخی تولیدات، توزیع و تجارت فیلم، سابقه برگزاری فستیوال ها، جشنواره ها بر اساس فرهنگ منطقه با موضوع مراکز و مدارس تربیتی و سینمایی و.. می باشد.

موسیقی: شهرهای دارای مراکز موسیقی، میزبانی فستیوال ها مراسمات ملی و بین المللی، وجود صنایع مربوط به موسیقی، مدارس، همایش ها و مراکز عالی در زمینه موسیقی از جمله ویژگی های شهری این دسته هستند.

مهارت و هنر فلکلر: زمینه های که ویژگی درن شناسایی می شود، عبارات از پیشینه طولانی در فرم خاصی از مهارت و هنر فلوک و دارای تولیدات معاصر در این زمینه بوده است و مراکز تربیتی مرتبط با این موضوع در تلاش حفظ زمینه ها از طریق فستیوال ها ، نمایشگاه ها یا بازارچه ها و....

طراحی : طراحی در زمینه ایجاد صنایع طراحی، مناظر و چشم انداز فرهنگی که به وسیله طراحی محیطهای انسان ساخت تغذیه می شوند (به عنوان مثال :معماری، برنامه ریزی شهری محیط عمومی، مجسمه ها و حمل و نقل ، سیستم های اطلاعاتی و...) طراحی مدارس و مراکز تحقیقاتی ، فرصت استفاده طراحان محلی و برنامه ریزان شهری از مصالح بوم سازگار با شرایط بومی و محلی فراهم می آورد .

هنرهای رسانه ای :شهرهای با چنین ویژگی های دارای توسعه فرهنگی و صنایع خلاق از طریق به کار گیری فناوری دیجیتال ، هنر های رسان های موفق که منجر لخ بهبود زندگی شهری می شود رشد گونه های الکترونیک که در جستجوی جامعه شهری هستند ، دسترسی بیستر فرهنگ از طریق رسانه و فناوری دیجیتال ، برنامه های ، مداوم و دیگر فضاهای استودیو برای هنرمندان رسانه نیز با دیگر ویژگی های این دسته هستند

تغذیه :توسعه فعالیت های رستوران داری که به عنوان مرکز شهر یا ناخیه ای در آمده است ، تعداد قابل توجهی از رستوران ستی و یر آشپز ها ،مغازه های اذیه سنتی و صنایع غذایی سنتی ، میزان ستی فستیوال ها ،جوایز و مسابقات بودن ...از جمله معیارهای انتخاب در زمینه تغذیه سالم ارگانیک شهر خلاق می باشد (رفعیان ۱۳۸۹:۱۴).

ارکان شهر خلاق

مردم بستر نیرو اصلی یک شهر خلاق هستند از نظر بنگاهای اقتصادی ، فضاها ، پیوند و چشم انداز پنج رکن اصلی خلاق می باشد . پذیرش مهاجرین به یک شهر برای فرصت های شغلی منشاء اصلی ورود به شهر می باشد و شهر پاوه با توجه به مهاجرت روستا به این شهر در زمان جنگ ایران ، عراق باعث افزایش جمعیت شهر پاوه شده است ، ارتقاء انگیزه و توسعه روحیه مشارکت منجر به ایجاد موقعیت مناسب برای کارکنان خلاق در کلیه رشته اقتصاد خواهد شد .

یکی از ویژگی اصلی که در مناطق یک شهر مطرح است ، ترکیب و تلفیق ابعاد مختلف اقتصاد و فرهنگ به گونه ای که نشان از نظم منطقی انسانی برای پیشرفت شهری است (Momas, 2004; Zukin, 1995).

ارزیابی پیشرفت شهر خلاق

مسائل سیاسی از نظر حکومت ها در هر سطحی ، باعث ارزیابی بازگشت سرمایه عمومی در شهر خلاق می شود . از این رو باید چالش شهر خلاق برای ایجاد شاخص های نعی داری برای موفقیت و چارچوب هایی برای محک زدن پیشرفت می باشد . در ارتباط طرح شهر پاوه با توجه وضعیت در چند سال یک بارو باعث پیشرفت شهر سنجش قرار گرفته است . که شاخص ها بازتاب دهنده اولویت های رقابت شهر خلاق و طرح شهرهای که موجب خلاقیت مردمانش خواهد شد نمونه شهر پاوه به شرح زیر می باشند .

- سطح سرمایه گذاری مالی (در مقایسه با سایر شهرها) و بازگشت آن (نفوذ نقدینگی از طرق سرمایه گذاری شهر) .

- اثرات اقتصادی (تعدادی مشاغل ایجاد شده در بخش فرهنگی و اثر بخش فرهنگی بر تولید ناخالص داخلی پاوه)

- رتبه بندی بر اساس شاخص های خلاقیت در زمینه های مختلف در زمانهای مختلف سطح شهر .

- سطح تولیدات فیلم برنامه تلویزیونی کسانی که باعث خلاقیت شهر شدن

- اثرات اقتصادی (بر تعداد مشاغل ایجاد شده در بخش فرهنگی بر اساس ناخالص داخلی در شهر پاوه

- حضور و مشارکت در فعالیت های مختلف بر اساس رویداد های فرهنگی و برنامه تنظیم شده برای جوانان که شهر آنها تا مین اثر بخش فرهنگی بر تولید مالی شهر مرزی پاوه)

- سطح تولید فیلم و برنامه تلویزیونی تبلیغاتی در زمینه فرهنگی اجتماعی و جاذبه های طبیعی و تاریخی ...

- تعداد انجمن جدید گردشگری تاسیس شود

- تعداد بازدید کنندگان شهر پاوه

- دارایی میراثی (تعداد دارایی های میراثی مشخص و فهرست برداری شده و آثار طبیعی و تاریخی و صنایع دستی مشخص)

شهر پاوه شرایط فرهنگی و امنیتی خوبی دارد و مردم شهرستان با معماری و فرهنگ خود نشان از وحدت و فرهنگ قوی منطقه نشان می دهد و نیازمند حفظ این فرهنگ خود می باشد . در مجموع به نظر می رسد در خصوص ساخت شاخص برای ارزیابی خلاقیت و ابتکار ، پیشرفت های حاصل شده است در عین حال لازم است برای اطمینان کارآمدی و اثر بخشی سیاست ها و برنامه ها ، کار بیشتری انجام شود تا این موارد با دقت بیشتر به فرصت ها ، چالش ها و سایر ابعاد مرتبط با شرایط جامعه محلی واکنش نشان دهند . به این ترتیب

این سیاست ها و برنامه ها می تواند جامعه محلی را به طور کامل از توان خلاق آگاه سازند (داکسبری ۱۳۸۹: ۸۳).

سوابق شهر خلاق در ایران و جهان

در کشور ایران شهر خلاق فارس و معرفی شیراز به عنوان سازمان علمی، آموزشی و فرهنگی و سازمان ملل (یونسکو) فراهم شود. در صورت علمی شدن این موضوع شیراز نخستین شهر ایران در مجموعه شهرهای خلاق یونسکو است ضوابط ویژه ای مانند برگزاری برنامه های هنری و جشنواره های ادبی، انتشارات فعال، واحد های ادبیات در دانشگاه کتابخانه و فروشگاه های مهم کتاب برپا شده است (رحیمی و دیگران ۱۳۹۲: ۲۴)

نمونه خارجی شانگهای در شرق چین پس از لندن دومین شهر جذاب جهان شناخته شده است شانگهای غول آسا و لبریز از جمعیت رابط میان چین معروف «جنگل آسمان خراش ها» و دنیای خارج، به شهر است این شهر در کنار رودخانه هوانگ پو در جنوب یانگ تسه قرار دارد این شهر در سال ۲۰۱۰ توسط سازمان یونسکو به عنوان «شهر طرح و پروژه» شهرها خلاق ثبت شده است (رحیمی و دیگران ۱۳۹۲: ۳۲).

مونتreal شهر ایده دانش جدید بوده است و صنایع جدیدی برای آینده ایجاد می کند و آخرین همایش فدارسیون شهرداری های کانادا مطرح شد، این شهر کمبود آزار دهنده فرهنگ در آخرین چشم اندازه شده به عنوان «شهر ابتکار» یا «شهر دانش رنج می برد. فعالیت فرهنگی وبستر انرژی نوآورانه فعالیت ایجاد می کنند، در این چشم اندازهها و طرح ها نقشی ندارند

شهرهای خلاق ایران

در ایران سال ۱۳۹۴ اولین نماینده های ایران در شبکه شهرهای خلاق یونسکو ثبت شدند، اصفهان که در سال ۱۳۹۳ از سوی این نهاد رد شده بود همراه با ۴۶ شهر دیگر به عنوان شهر خلاق صنایع دستی به ثبت رسید. یکی دیگر از آن ۴۶ شهر، نماینده ای دیگر ایران بود؛ شهر رشت، مرکز استان گیلان به عنوان شهر خلاق در تنوع و سلیقه غذایی معرفی شد.

سال گذشته نیز پرونده چهار شهر برای قرار گرفتن در شبکه شهرهای خلاق جهان به یونسکو ارائه شد و در میان ۶۶ شهر که به این شبکه پیوستند، شهر بندرعباس به عنوان شهر خلاق صنایع دستی و شهر سنندج به عنوان شهر خلاق موسیقی از سوی یونسکو تایید شدند.

اکنون ۲۴۶ شهر از کشورهای مختلفی در شبکه شهر خلاق جای دارند که از میان آنها چهار شهر ایرانی هستند.

اصفهان، شهر هزار هنر

اصفهان، از سال‌ها پیش از آن که پایتخت حکومت صفوی باشد، به شهر صنعت‌گران ماهر شهرت داشت اما با تمرکز پادشاهان صفویه، به بازار مرکزی کشور تبدیل شد و هنروران بسیاری در چارچوب آن به هنرمندی پرداختند و شکوفا شدند.

در اصفهان ده‌ها صنعت دست‌ساز هنرمندانه به ثبت رسیده است که قدمت برخی از آن‌ها بیش از چند صد سال است، باید در نظر داشت برخی هنرمندان شهرهای دیگر به دلیل شرایط خوبی که اصفهان برای پرورش توانایی‌هایشان داشته در طول سال‌ها، سکونت در این شهر را به اقامت در شهر خود ترجیح دادند و در بازار مشهور شاه عباسی به کار و کسب درآمد مشغول شدند.

قلم‌کار، خاتم‌سازی، منبت‌کاری، نمدمالی، گیوه‌بافی و گیوه‌دوزی، عبا‌بافی، سفال و سرامیک‌سازی، پوست و پوستین‌دوزی، مليله‌سازی، میناکاری، کاشی‌سازی، سوزن‌دوزی، صحافی، ضریح‌سازی، فیروزه‌کوبی و بسیار هنرهای دیگری که در این مقال نمی‌گنجد، توانسته برنامه‌ای مدون در اختیار مدیران شهری قرار بدهد که بر اساس آن، طرح‌هایی برای توسعه پایدار شهری ارائه کنند و در میان شهرهای خلاق فرهنگ و هنر جای بگیرد.

رشت، شهر هزار طعم

گیلان، بهشت مواد غذایی است و یکی از متنوع‌ترین بازارهای غذا را دارد، از سبزی‌جات مختلف، تا میوه‌ها و صیفی‌جات گوناگون و بهره‌گیری از محصولات گوشتی، از ماهی‌ها و محصولات دریایی تا دامداری قدرتمند به خاطر مراتع سرسبز، منجر به شکل گرفتن، چرخه غذایی شگفت‌انگیزی شده که مرکز این استان، یعنی شهر رشت خود را در میان شبکه شهرهای خلاق فرهنگی یونسکو جای بدهد.

رشت در زمان ثبت در یونسکو بین ۱۷ شهر متقاضی رتبه اول را کسب کرده و در بحث خوراک شناسی یکی از ۱۸ شهر دنیا از ۱۱ کشور دنیا محسوب می‌شود که در این شبکه خلاق، جای دارد.

تنوع غذایی گیلان بر اساس برخی نوشته‌ها از جمله کتاب سفره گیلانی بین ۲۱۰ تا ۲۵۰ خوراک است و غذاهایی چون ماهی ملاته، کولی غورابیح، چغرتمه، کاله کباب، کپور آبه، باقلا قاتق، میرزا قاسمی، ترش تره، سیرقلیه، کباب ترش، اناربیج، واویشکا، شش انداز، ترش آش، گمج کباب، موتنجن، دیبجا، ماهی فیبیج و ۱۲ نوع فسنجان، برخی غذاهای گیلان هستند که رشت آنها را نمایندگی می‌کند.

صدا و لحن مردم کرد، سرشار از نواهای خوش کوهستانی است، آوازهای مردمی که از دل سختی کوه، عشق و مهربانی را بیرون کشیده‌اند و حالا سنندج به نمایندگی این مردم هزارآوا، شهر خلاق موسیقی نام گرفته است. نی، سرنا، نایه، دهل، دف، تنبک، تنبور، کمانچه، دیوان، شمشال، برخی سازهای موسیقی کردی هستند که به تناوب و بر اساس موقعیت، کنار یکدیگر و یا جدا از هم استفاده می‌شوند، سنندج به تنهایی، شهر تولد بسیاری از نوازندگان نام آشنا بوده و آوازخوانان بسیاری را در دامان مهربان خود پرورده‌است. دستگاه‌های موسیقی که در کردستان رواج دارند مثل ماهور، شور، نوا، همایون، سه‌گانه، چهارگانه و راست پنج‌گانه و گوشه‌های بسیاری که با این آواز به اوج خود رسیده‌اند، در کوه‌های سنندج طنین‌اندازند.

سنندج به عنوان شهر خلاق موسیقی در میان شبکه شهرهای خلاق یونسکو جای گرفت و حالا باید برنامه‌های توسعه پایدار شهری‌اش را برای آینده‌ای نزدیک بر اساس موسیقی کردی بنا کند.

بترین تعداد سالمندان در مناطق شهری که بیشترین و کمترین درصد سالمندان که میانگین سنی جمعیت نیز دیده می‌شود پشت سر گذاشتن جوانی گرویدن به میان سالی است. بدهی است به شرط تعداد سالمندان جامعه افزایش چشمگیری خواهد یافت همین مسئله لزوم توجه به پیامدهای اجتماعی فرهنگی این پدیده ضروری می‌سازد.

سال ۱۳۹۴ نخستین نمایندگان ایران در شبکه شهرهای خلاق یونسکو ثبت شدند، اصفهان که در سال ۱۳۹۳ از سوی این نهاد رد شده بود بعد از تلاشی دوباره همراه با ۴۶ شهر دیگر به عنوان شهر خلاق صنایع دستی به ثبت رسید. رشت مرکز استان گیلان دیگر نماینده ایران بود که همان سال نامش در کنار ۴۶ شهر خلاق به عنوان شهر خلاق در تنوع و سلیقه غذایی معرفی شد.

سال گذشته پرونده چهار شهر ایران برای قرار گرفتن در شبکه شهرهای خلاق جهان به یونسکو ارائه شد. هشتم آبان ماه امسال دفتر یونسکو طی گزارشی ۶۶ شهر پیوست به این شبکه را اعلام کرد.

سنندج به عنوان شهر خلاق موسیقی و بندرعباس شهر خلاق صنایع دستی از سوی یونسکو تایید شد تا آوازه شهر هزار آوا بیش از پیش در جهان گسترانده شود.

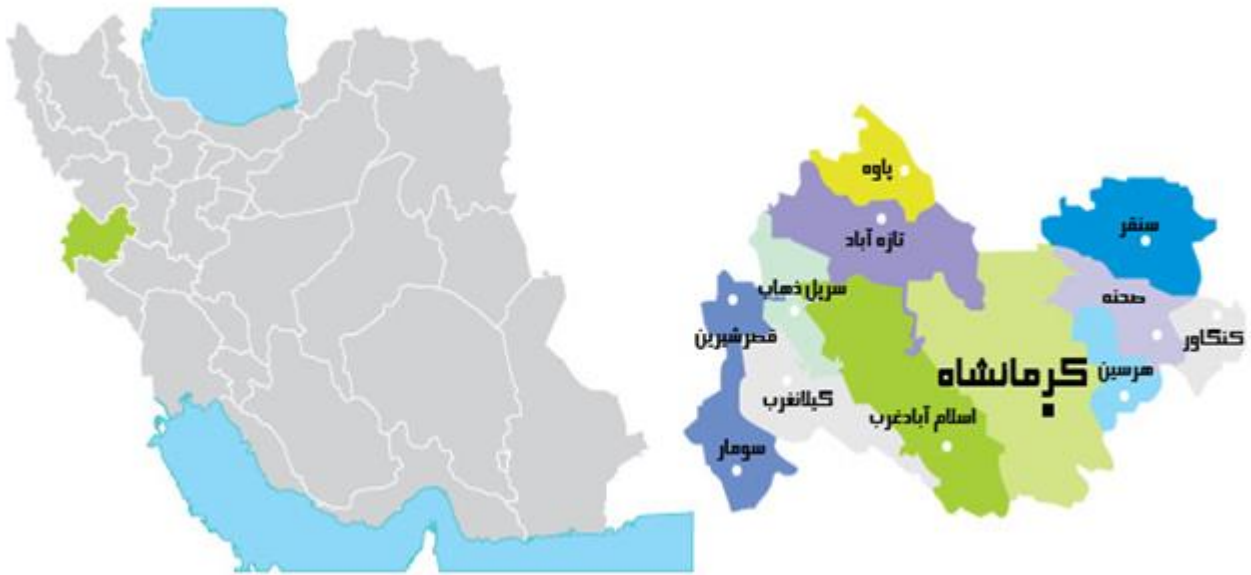
برخورداری از پشتوانه تاریخی و بهره‌مندی از بزرگان و نامداران عرصه موسیقی و ریشه‌دار بودن موسیقی و آواهای مختلف در میان مردمان این دیار، به عنوان شهر خلاق موسیقی جهان معرفی شد و خاستگاه موسیقی جهان شد.

اینکه کردستان مهد موسیقی و آواها و نواها است غیرقابل انکار است چرا که کردستان هنرمندانی چون کامکارها، عندلیبی‌ها، تعریف‌ها و ... را در خود پرورش داده و به دنیای موسیقی معرفی کرده است اما باید دید در ادامه این فرآیند برای بارورشدن این عنوان چه کارهایی انجام خواهد شد.

از ارسال پروپوزال تا جهانی شدن تدوین و سه‌رکوت نجفی معاون فرهنگی، اجتماعی شهرداری سنندج می‌گوید: یکی از مهم‌ترین و ماندگارترین اقدامات فرهنگی در سالجاری ثبت سنندج بعنوان شهر خلاق موسیقی بود.

اقدامی که برای تحقق آن تلاش و برنامه‌ریزی بسیار زیادی صورت گرفت و خوشبختانه به واسطه مشارکت اساتید، هنرمندان و مسؤولان فرهنگی استان شاهد ثبت این رویداد بزرگ فرهنگی بودیم.

تلاش‌هایی که در قالب پروپوزال کامل و جامعی به سازمان یونسکو ارسال و به واسطه غنایی که داشت توانست در بین بسیاری از شهرهایی که شاید سال‌های سال است برای رسیدن به چنین جایگاهی تلاش و به یونسکو پرونده می‌فرستند پیروزمند بیرون بیاید. ثبت سنندج به عنوان شهر خلاق موسیقی جهان، آغاز راهی طولانی حشمت‌اله صیدی شهردار سنندج، ثبت سنندج به عنوان شهر خلاق موسیقی را نقطه آغاز یک راه بزرگ و طولانی می‌داند و می‌گوید: از آنجا که برنامه‌ریزی در راستای بهبود وضعیت زندگی شهری از وظایف شوراهای اسلامی و شهرداری‌هاست، در دو سال اخیر تلاش کردیم تا از فرصتی که سازمان آموزش، علمی و فرهنگی ملل متحد یونسکو برای شهرهای جهان فراهم آورده از اندیشه هنرهای بومی و تجربه جهانی برای پیشرفت شهر سنندج می‌باشد.

محدوده جغرافیایی تحقیق

این تحقیق در سطح شهرستان پاوه، یکی از شهرستان های واقع در استان کرمانشاه انجام شده است.

موقعیت شهرستان پاوه

شهرستان پاوه در شمال غربی استان کرمانشاه قرار دارد. از شمال و مشرق به شهرستانهای مریوان و کامیاران (در استان کردستان)، از جنوب به شهرستان جوانرود (در استان کرمانشاه) و از مغرب به مرز عراق محدود می شود. مشتمل است بر سه بخش مرکزی، باینگان و نوسود، هفت دهستان و چهار شهر. رشته کوههای زاگرس در آن امتداد دارد. مرکز این شهرستان شهر پاوه است که در $۲۱^{\circ}۴۶'$ طول جغرافیایی و $۰۳^{\circ}۳۵'$ عرض جغرافیایی و ارتفاع ۱۵۴۰ متری از سطح دریا واقع شده است. براساس سرشماری سراسری سال ۱۳۹۰ جمعیت این شهرستان ۵۷۸۱۳ نفر برآورد شده است. پاوه مرکز شهرستان پاوه در ۱۲۴ کیلومتری راه کرمانشاه - پاوه قرار دارد. پاوه در ۵۶۶ کیلومتری تهران (فاصله هوایی) قرار گرفته است. شهر پاوه در کنار دره خانقاه برافراشته شده و رود دره گلال یا پاوه از جنوب شهر می گذرد.

تصاویر خلاقیت شهرداری در سطح شهر پاوه

میدان

المان سبد انار

خلاقیت شهرداری پاوه کنار مسجد جامع

خلاقیت شهرداری پاوه کنار مسجد جامع

	 <p>انواع اشکال ارغوان بافی در منطقه اورامان</p>
<p>مهارت بته بافی توسط خانم مهردادانش ، آقای موسی زاده ثبت ملی شده</p>	<p>ارغوان بافی و خلاقیت نو</p>

	
<p>میدان شهدا (فرمانداری)</p>	<p>میدان اصلی شهر پاوه میدان مولوی المان مولوی شاعر کرد</p>

	
<p>کلوچه محلی</p>	<p>نان ثبت شده آثار ناملموس اورامان نان نیمه فیس توسط خانم گونا مهردانش</p>

کرمانشاه شهر خلاق خوراک

. امید قادری، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان کرمانشاه گفت: پرونده «شهر خلاق خوراک» به اسم «کرمانشاه» به یونسکو می‌رود.

شهر خلاق به عنوان رویکرد جدید توسعه که از وسط ده ۱۹۹۰ در کانون استراتژی، فرهنگ و برنامه ریزی فرهنگی قرار دارد اصطلاحاتی چون صنعت هنر، صنایع فرهنگی و صنایع خلاق - که خمیرمایه آن فرهنگ ی پیوند خورده است. واژگان اقتصاد و مواد خام منابع فرهنگ است مثل زغال سنگ، نفت، مواد معدنی، شهرهای خلاق چشم اندازی متفاوت با شهرهای صنعتی - کارخانه و کارگاههای عظیم شان - دارد تولید باید خلاق صنایع کارخانه وجود دارد.

در صنایع فرهنگی و خلاقیتی چون رسانه، فیلم، موسیقی، طراحی، مد تولید نرم افزار، تئاتر گردشگری انتشارات نقاشی و.. جستجو کرد

این پرونده ها یا به گستردگی شهرستان پاوه و هورامان هستند یا پاوه و هورامان در گستردگی آن وجود دارد:

نام اثر--شماره ثبت--تاریخ ثبت

پوشاک مناطق کردنشین--۱۲--۱۹/۱۲/۱۳۸۸

موسیقی کردی--۲۲--۱۹/۱۲/۱۳۸۸

قلم زنی--۸۴--۱۹/۱۲/۱۳۸۸

گوش گورانی--۱۱۸--۵/۳/۱۳۸۹

چیغ بافی--۱۹۴--۱۸/۱۱/۱۳۸۹

هلپرکی--۲۲۴--۲۳/۰۳/۱۳۹۰

آیین های ازدواج--۲۷۷--۲۸/۸/۱۳۹۰

مهارت پخت نان--۳۰۶--۲۹/۸/۱۳۹۰

طب سنتی--۳۳۳--۳۰/۸/۱۳۹۰

موسیقی سنتی در کرمانشاه--۳۷۷--۳۱/۸/۱۳۹۰

بازی پلان--۴۳۵--۲۲/۴/۱۳۹۴

موج بافی و مهارتهای وابسته--۴۵۹--۸/۱۰/۱۳۹۰

گیوه بافی گورانی--۵۴۵--۲۰/۶/۱۳۹۱

فن آوری تهیه روغن حیوانی--۹۷۳--۴/۱۱/۱۳۹۱

نمدمالی کرمانشاه--۹۷۴--۴/۱۱/۱۳۹۱

مهارت ساخت گیوه زنانه--۹۷۸--۴/۱۱/۱۳۹۱

نوای دوزله--۹۷۹--۴/۱۱/۱۳۹۱

شمشال نوازی در منطقه اورامات--۱۰۷۲--۱۵/۱۱/۱۳۹۳

آوای هوره --۱۰۷۵--۱۵/۱۱/۱۳۹۳

مهارت مرس بافی--۱۰۷۶--۱۵/۱۱/۱۳۹۳

بازی زوران --۱۰۸۸--۲۲/۴/۱۳۹۴

شاهنامه خوانی کردی --۱۰۹۰--۲۲/۴/۱۳۹۴

دانش و مهارت بومی سقزگیری--۱۲۹۴--۶/۱۰/۱۳۹۵

مراسم آگر نوروز --۱۲۹۵--۶/۱۰/۱۳۹۵

ارغوان بافی--۱۳۹۷--۶/۱۰/۱۳۹۵

جشن شکرانه انار--۱۷۴۴--۳۰/۱۰/۱۳۹۷

چله هاوین --۱۷۴۳--۳۰/۱۰/۱۳۹۷

یادمان شهدای پاره--۲۵--۱۴/۱۲/۱۳۹۵

پرونده های که جدیداً ثبت شده اند

بازی قمچان کرمانشاه

نان کزینکه اورامانات

نان نیمه فیس اورامانات

مهارت بنه بافی

شکرانه آب در روستای نسمة

فنون رب انارگیری اورامانات

بازی قارن توپان

آیین قربانی بانه وره

خورشت خلال

نان بژی

ویژه گی های شهر خلاق

ویژگی اول شهر خلاق پذیرایی تنوع محیط بازی که توانایی پذیرش گروه‌های مختلف انسانی و فرهنگی، حضور جمعیتی متنوع و عقاید و ایده های مختلف انسانی با فرهنگ های مختلف را دارا هستند. جذب افراد اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و فرهنگی برای بروز خلاقیت تفرد ساکن و جذب افراد متخصص و خلاق از بیرون مهیا سازد. ثبت شیرینی نان نیمه فیس، مهارت بنه بافی، ارغوان بافی

ویژگی دوم: فراهم نمودن بستر مناسب جهت بروز ایده های ساکنین و تبادل این ایده ها در نهایت استفاده از آن ها جهت حل مشکلات و مسائل و نیز توسعه و اقتصادی، اجتماعی و شهری است و مشارکت مردم، ایجاد جامعه ای شبکه ای ایجاد امکاناتی زیر ساختی جهت تبدیل ایده به محصول (کالا خدمات) و نیز بازاریابی کالا و خدمات تولید شده از ضروریات است.

ویژگی سوم: دسترسی شهر خلاق به استعداد های منابع و فکری است. و موتورهای حرکت شهر خلاق می تواند از افراد شناخته شده و سرشناس مثل هنرمندان، نویسندگان، محققان اساتید دانشگاه تا افراد کمتر شناخته شده که در اقتصاد دانش محور کار می کنند.

ویژگی چهارم: دسترسی این شهرها به فناوری های سطح بالا و داشتن اقتصادی خلاق و استخدام افراد در این نوع صنایع است.

ویژگی پنجم: این شهرها را می توان قدرت توان ویژه این شهرها در مواجهه یا بحران چون فقر، بی خانمانی، بافت های فرسوده و.. دانست. یک شهر خلاق مسائل را حل کند استفاده از نوآوری و ابتکارات افراد چه افراد خلاق و چه شهروندان عادی مورد توجه است.

ویژگی ششم: وجود حکمروایی مطلوب در این شهرهاست بطوریکه می توان سه عنصر، دولت محلی، نهادهای مردمی و بخش خصوصی را در کنار هم در تعامل با هم دید.

ویژگی هفتم: همان جایگاه ویژه فرهنگ در ابعاد مختلف شهر و نیز سیاستهای و برنامه ریزی شهری و استفاده موثر از تمام منابع فرهنگی حتی ان های که ممکن است بی اهمیت جلوه داده شوند در واقع مثل موسیقی

محل، غذا، لباس، نمایش ها و بازی های بومی ... است و علت نقش محوری فرهنگ بویژه فرهنگ هنر بومی و محلی در رویکرد شهر خلاق می توان شهر خلاق را به عنوان راهبردی که حفظ تنوع فرهنگی و جلوگیری از جایگزینی یک فرهنگ واحد به جای فرهنگ متنوع دارد به همین دلیلی یونسکو تلاش خاصی در معرفی شهرهای خلاق و گسترش ادبیاتی آن در جهان دارد .

- نتیجه گیری همانطور که در این نوشتار به آن اشاره شد با ابزارهای فیزیکی نمی توان به شهر خلاق دست پیدا کرد و خلاقیت یک شهر به جنبه های مختلف اجتماعی، اقتصادی، تاریخی، فرهنگی و امثالهم بستگی دارد . باتوجه به رقابتی شدن شهرها از شهرهای خلاق در زمینه های مختلف گرد شگری - تفریحی، تاریخی و میتوان بهترین بهره راج ست تا پیروز میدان این رقابت شد و همچنین با پتانسیل موجود در بسیاری از شهرهای مستعد کشور می توان این شهرها را در عرصه های جهانی مطرح نمود که البته این اقدام منوط به برنامه ریزی صحیح، مدیریت کارآمد، سرمایه اقتصادی و تلاش بی دریغ است . همچنین در این راه می توان از شهرهایی که در این زمینه موفق بوده اند الگو برداری کرد و با مسائل و مشکلات موجود در این مسیر آگاه شد.

نتیجه گیری

توجه به اصول شهرها و معیارهای شهرهای خلاق در مناطق گردشگر پذیر هنوز نیازمند پژوهش بسیار است؛ پژوهش حاضر با هدف بررسی قابلیتهای منطقه گردشگر پذیر شهر پاوه در راستای دستیابی به شهر خلاق، به تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصتها و تهدیدها پرداخته است. با توجه به بخش ملاحظات نظری و هم چنین شرایط موجود شهرستان پاوه اورامانات، ابعاد مختلف شهر خلاق در مهمترین نقاط شهری آن (شهر پاوه، نوسود و نودشه، باینگان، بانه وره و روستاهای شهرستان پاوه) از خلاقیتهای قابلیتها و محدودیتها در چهارچوب مدل توصیفی بیان شد. آن چه از بررسی و تحلیل جنبه های گوناگون این منطقه حاصل شد، بیانگر این نکته است که شهرستان پاوه دارای نقاط قوت و فرصتهای بیشتری نسبت به نقاط ضعف و تهدیدها میباشد. اما این منطقه با وجود داشتن قابلیتها و زیرساختهای اساسی و هم چنین برخورداری از استراتژی تهاجمی، هنوز با شرایط مهم و ضروری یک شهر خلاق فاصله زیادی دارد. در واقع، برنامه ریزیهای صورت گرفته در شهرستان پاوه متناسب با معیارهای شهر خلاق نبوده است. نتایج نشان میدهد شهرستان پاوه در شاخصهای برخورداری از سیستمهای حمل و نقل متنوع، مراکز علمی و آموزشی، جاذبه های توریستی فراوان و موقعیت مکانی جذاب وضعیت مطلوبی دارد ولی شاخصهای برگزاری فستیوال های فرهنگی، هنری و ورزشی در شرایط نامطلوبی قرار دارد که برطرف نمودن این کاستیها موجب ارتقای جایگاه طبقه خلاق در منطقه میشود و زمینه برای شکل گیری شهر خلاق فراهم میشود. از مهمترین موارد نامطلوب شاخص فرهنگی و هنری در محدوده مورد مطالعه، پایین بودن تعداد هنرمندان، هزینه های پژوهش و توسعه فرهنگی و هنری، تعداد سینماها، فرهنگسرا و رویدادهای هنری میباشد. ذکر این نکته ضروری است که کانون اغلب استراتژیها و برنامه

ریزها برای تبدیل شدن به شهر خلاق، تحکیم و تقویت فعالیتهای هنری و فرهنگی مانند پشتیبانی از هنر و هنرمندان و زیرساختهای نهادی مورد نیاز میباشد. اینجاست که بر اساس رویکردهای شهر خلاق و با یک نگاه واقع بینانه به دور از هر گونه ایده آل اندیشی به نتایج تجزیه و تحلیل دادههای تحقیق در میابیم که یک الگوی توسعه ای با در نظر گرفتن شرایط منطقه و با هدف بالفعل کردن پتانسیلهای شهر خلاق تدوین شود. از بررسی تسهیلات و زیرساختهای تفریحی، چنین استنباط میشود، که این عناصر در سط قابل قبولی قرار ندارند، در حالی که وجود این عناصر از عوامل اصلی ایجاد و توسعه شهرخلاق است. مطالعه شرایط منطقه در قالب استراتژهای چهارگانه تدوین شده با شاخصهای شهر خلاق بیانگر این نکته مهم است که شرایط موجود در شهرستان پاوه - در مقایسه با اغلب شهرها، میتواند زمینه ساز حضور طبقه خلاق توسط شهرداری و مدیران شهری و رونق صنایع خلاق باشد؛ چرا که این منطقه دارای پتانسیلهای زیادی برای بروز خلاقیت است و میتواند سرمایه های انسانی خلاق را جذب کرده و حذف نماید. این مسأله با متغیرهایی گوناگونی در ارتباط است که از جمله آن میتوان به وجود ظرفیتهای متنوع فرهنگی، علمی، اقتصادی، اجتماعی، تکنولوژیکی، حمل و نقل، گردشگری و امکانات طبیعی در منطقه آزاد تجاری ارس اشاره نمود. با توجه به اینکه شهرستان پاوه خود شهر پاوه با کشور عراق همجوار است و در طول سال از این نواحی جمعیت جذب میکند، تنوع اجتماعی و ذوب فرهنگی به عنوان یکی از مهمترین شاخصهای شهر خلاق ظهور کرده و گسترش میابد. در زمینه جذب طرفداران محیط زیست و ظرفیت گستردهای دارد؛ قرار گرفتن بکرترین پارک جنگلی پیشنهادی، بخش جنگلهای بوزین مرخیل و تپه هول و شاهو ... به عنوان شاخص مهم در شهرستان پاوه و منطقه حفاظت شده بوزین مرخیل پاوه رود، سیروان، سد هیروه و داریان، آبشار وه زه نه بن، آبشار خور، آبشار نوسود، آبشار بل خدای ابها آب معدنی ... در محدوده جغرافیایی شهرستان پاوه جذابیت محیطی آن میافزاید و ضرورت برنامه ریزی متناسب با معیارهای شهر خلاق که شهرستان پاوه را نمایان میسازد. ارزیابی چالشها و فرصتهای ایجاد شهر ... - (پوراحمد و همکاران ۵۱) از عناصر برجسته فرهنگی دیگر در شهرستان پاوه یک دست کورد نشین می باشد، ورزشهای سنتی و محلی مانند برگزاری مسابقات محلی منطقه شهرستان پاوه که مراسم نوروز هر سال برگزار میشود و مورد استقبال مناسب نیز واقع میشود که آن نیز با برخی از ویژگیهای شهر خلاق مطابقت دارد. شهر پاوه علیرغم توانهای موجود در حوزه حمل و نقل و داشتن موقعیت استراتژیک، نتوانسته مطابق با شیوه های حمل نقل رایج در شهرهای خلاق توسعه یابد، یکی از مهمترین علل این ناکامی، وقوع بحران و راهکار های و تداوم آن که باعث بهره گیری نامناسب از توانهای استراتژیکی و جاده های اورامان شهرستان پاوه - مسکو شده و بدین ترتیب از ظهور نقاط شهری خلاق منطقه جلوگیری کرده است. سرانجام میتوان گفت که شهرستان پاوه هر چند در مراحل اولیه توسعه خود است و با کم و کاستیهای بسیاری نیز مواجه است ولی ظرفیت بایلمی برای توسعه هر چه بیشتر دارد و میتواند با معیارهای شهر خلاق وفق یابد و زمینه ساز تغییر و تحول منطقه های شود. پیشنهادهایی که برای تحقق قابلیتهای توسعه شهر خلاق در شهرستان پاوه در چهارچوب نظام اقتصادی و ایدئولوژیک حاکم بر ایران میتوان ارائه داد، به شرح زیر میباشد :

-برگزاری نمایشگاه صنایع دستی (قالی بافی، مهارت بنه بافی، گیوه بافی، ارغوان بافی، جوراب بافی، فرش، کفش، گلیم بافی و لباسهای محلی) جشنوارههای فرهنگی (جشنهای محلی، موسیقی عاشقی دف نوازی و شمخال) در تمام نقاط شهرستان پاوه، موجب پویای اقتصادی، بروز تنوع و خلاقیت میشود که از شاخصهای اصلی شهر خلاق میباشد. مراکز علمی و پژوهشی شهر پاوه، دانشگاههای آزاد، دانشگاه پیام نور، شرکتهای دانش بنیان میتوانند با ارائه طرح و عناوین پژوهشی بر اساس نیازهای پژوهشی و حوزه گردشگری سلامت شاخه دانشگاه علوم پزشکی زیر نظر، پیشنهاد، طراحی و اجراء طرحهای نوآورانه، برگزاری نمایشگاههای فناورانه، مدیریت مطالعات راهبردی و اداره کار گروه توسعه و پژوهش وابسته به دانشگاه در واحد شهرداری، برگزاری و مدیریت کنفرانسها و همایشهای علمی (شهری - منطقه ای) گامی مؤثری در راستای ایجاد شهر خلاق شهر پاوه بر دارند. تهیه طرح جامع منطقه ای و استراتژی توسعه شهری پاوه با رویکرد مشارکت مردمی از مهمترین عواملی هستند که میتوانند در شکوفا شدن قابلیتهای نهفته در منطقه تأثیر بسزایی داشته باشند و از این طریق شهر پاوه براساس شاخصهای شهر خلاق شکل یابد. جهت دستیابی به شهر خلاق شهرهای کوچک میانی میتوان از قابلیتهای توریستی آن نهایت استفاده را به عمل آورد و به هر یک از بخشهای چهارگانه بازارچه های مرزی تجاری، کارکرد گردشگری ویژه ای را اختصاص داد؛ الف) روستا نجار: گردشگری مذهبی (تکیه های، امازاده های (در سطح شهر پاوه) بازارچه های مرزی (پاوه، نوسود، شوشمه): گردشگری فرهنگی و طبیعت گردی، گردشگری روستایی. گردشگری ورزشی، طبیعت گردی، گردشگری ماجراجویانه،

منابع

۱. ابراهیمی؛ احدنژاد (۱۳۸۹)، تعاملات اجتماعی، راهبردی بسوی ارتقاء سطح کیفی شهر خلاق اسلامی؛ نخستین همایش ملی شهرهای خلاق و توسعه پایدار اصفهان، شهرهای خلاق و مشکلات اجتماعی، اصفهان.

۲. محمدی، کمال (۱۳۸۹)، دوران های شهر خلاق، مجله شهرداریها، ۱۶-۲۱

3-Nancy Duxbury (2004), *Creative Cities: Principles and Practices Canadian Policy Research Networks Inc. (CPRN) 600 – 250 Albert Street, Ottawa, Ontario K1P 6M1, Web Site: <http://www.cprn.org>.*

4-Sawyer, R. Keith (2006): *Explaining Creativity. The Science of Human Innovation. Oxford: Oxford University Press.*